

UNIWERSYTET MUZYCZNY FRYDERYKA CHOPINA
Wydział Reżyserii Dźwięku

Nazwa przedmiotu: Solfeż barwy				
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Reżyserii Dźwięku				Rok akademicki: 2024/2025
Kierunek: Reżyserii dźwięku			Specjalność:	
Forma studiów: stacjonarna, I st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)		Status przedmiotu:
Forma zajęć: wykład, ćwiczenia		Język przedmiotu:	Rok/semestr: I-II / I-IV	Wymiar godzin: 120
Koordynator przedmiotu		Kierownik Katedry Akustyki Muzycznej i Multimediiów		
Prowadzący zajęcia		prof. dr hab. Andrzej Miśkiewicz dr hab. Tomira Rogala, prof. UMFC ad. dr Joanna Szczepańska-Antosik as. Jacek Majer as. Małgorzata Szymańska st. wykł. Teresa Rościszewska		
Cele przedmiotu		Poznanie zależności elementarnych cech wrażenia słuchowego od cech fizycznych dźwięku oraz granicznych możliwości słuchu w dziedzinie różnicowania dźwięków. Rozwijanie czułości słuchu na zmiany barwy dźwięku, umiejętności opisywania, zapamiętywania i rozpoznawania barwy. Zapoznanie z podstawowymi zjawiskami psychofizycznymi wpływającymi na percepcję dźwięku. Rozwijanie umiejętności opisywania wrażeń słuchowych. Wykształcenie umiejętności słuchowej oceny jakości dźwięku.		
Wymagania wstępne		Przedmiot dostępny dla studentów reżyserii dźwięku bez dodatkowych wymagań.		
Kategorie EU	Nr EU	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ		Symbol EU kierunkowy
Wiedza (W)	1	Zna zależności elementarnych cech wrażenia słuchowego od cech fizycznych dźwięku.		K_W08
	2	Zna wpływ różnego typu przekształceń dźwięku na jego brzmienie.		K_W09
	3	Zna metodykę oceny jakości dźwięku.		K_W10
Umiejętności (U)	4	Potrafi szczegółowo analizować właściwości brzmieniowe dźwięku.		K_U06
	5	Potrafi precyzyjnie kształtować barwę dźwięku za pomocą filtrów i korektorów.		K_U07
	6	Potrafi komunikatywnie opisać właściwości obrazu dźwiękowego.		K_U08
	7	Potrafi słuchowo analizować brzmienie nagrań oraz oceniać jakość urządzeń elektroakustycznych.		K_U09
Kompetencje społeczne (K)	8	Jest przygotowany do komunikacji werbalnej w sprawach brzmienia dźwięku z muzykami-wykonawcami oraz innymi osobami uczestniczącymi w nagraniu		K_K01
	9	Rozumie konieczność kształcenia słuchu przez całe życie zawodowe		K_K02 K_K03 K_K04
TREŚCI PROGRAMOWE				Liczba godzin
Semestr I				
1. Dźwięk jako zjawisko fizyczne i wrażenie słuchowe				6
2. Podstawowa terminologia stosowana do opisu barwy dźwięku				4
3. Barwa dźwięków instrumentów muzycznych				6
4. Rozpoznawanie cech barwy związanych z cechami widma dźwięku – część I				12
5. Test osiągnięć				2
Semestr II				
6. Identyfikacja par formantów				4
7. Rozpoznawanie cech barwy związanych z cechami widma dźwięku – część II				6
8. Kształtowanie barwy dźwięku za pomocą filtrów i korektorów				12
9. Odtwarzanie barwy dźwięku z pamięci				4

10. Kolokwium zaliczeniowe					4	
Semestr III						
11. Podstawy psychofizyczne percepcji dźwięku					2	
12. Głośność i dynamika dźwięku					6	
13. Kompresja dynamiki w nagraniach muzycznych					4	
14. Wymiary wysokości dźwięków w muzyce, siła wysokości, intonacja interwałów muzycznych					6	
15. Skale muzyczne					2	
16. Barwa i jej wymiary, ostrość, jasność, szorstkość, rozpoznawanie formantów					8	
17. Test osiągnięć					2	
Semestr IV						
18. Pamięć słuchowa					4	
19. Zjawiska czasowe w percepcji dźwięku					2	
20. Maskowanie					2	
21. Kompresja danych, wpływ kompresji danych na jakość dźwięku					4	
22. Słyszenie przestrzenne – zjawiska sensoryczne i poznawcze					4	
23. Kryteria i metody słuchowej oceny dźwięku					2	
24. Ocena głośników, nagrań stereo i nagrań wielokanałowych					10	
25. Kolokwium zaliczeniowe					2	
Metody kształcenia		1. Wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień 2. Rozwiązywanie testów słuchowych 3. Ćwiczenia słuchowe czynne polegające na samodzielnym kształtowaniu brzmienia dźwięku				
Metody weryfikacji EU		wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny				Nr EU
		1.test sprawdzający wiedzę				1-3
		2.test sprawdzający umiejętności				4-7
		3.realizacja zleconego zadania				1,2, 4,5,8
KORELACJA EU Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI EU						
Nr EU		Treści kształcenia		Metody kształcenia		Metody weryfikacji
1,2		1-4, 6-9, 11-16, 18-22		1		1, 3
3		23, 24		1		1, 3
4		1-4, 6-9, 11-16, 18-24		1, 2, 3		2, 3
5		4, 6, 8, 9, 16,		2, 3		2, 3
6		2-4, 6-9, 11-16, 18-24		2, 3		2
7		23, 24		2		2
8,9		2-4, 6-9, 11-16, 18-24		2, 3		3
Warunki zaliczenia						
Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV		
ECTS	1,5	1,5	1,5	1,5		
Liczba godzin w tyg.	2	2	2	2		
Rodzaj zaliczenia	zal.	kol.	zal.	kol.		
Literatura podstawowa						
Everest, A. (2004). <i>Podręcznik akustyki</i> . Sonia Draga, Katowice						
Joras, U. (1998). <i>Wykłady z psychoakustyki</i> . Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań						
Meyer J. (2009). <i>Acoustics and the Performance of Music. Manual for Acousticians, Audio Engineers, Musicians, Architects and Musical Instruments Makers</i> . 5 th edition, Springer						
Miśkiewicz A. (2002). <i>Wysokość, głośność i barwa – badanie wymiarów wrażeniowych dźwięków muzycznych</i> . AMFC, Warszawa						
Moore, B.C.J. (1999). <i>Wprowadzenie do psychologii słyszenia</i> . A. Sęk i E. Skrodzka (tłum.), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa–Poznań						
Studia nad wysokością i barwą dźwięku (1999). A. Rakowski (red.), AMFC Warszawa						
Edward Ozimek <i>Dźwięk i jego percepcja. Aspekty fizyczne i psychoakustyczne</i> . Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa-Poznań 2002.						

Helmet-Mounted Displays: Sensation, Perception and Cognition Issues. E. Rash, M. Russo, T. Letowski, E. Schmeisser (red.). U.S.Army Aeromedical Research Laboratory, Fort Rucker, Alabama, U.S.Army Research Laboratory Aberdeen Proving Ground, Maryland.
 Jason Corey *Audio Production and Critical Listening* (2002). Focal Press, Burlington MA.

Literatura uzupełniająca

The Sonification Handbook (2011). Thomas Hermann, Andy Hunt, John G. Neuhoff (red.), Logos Verlag Berlin GmbH
Kształtowanie percepcji sekwencji dźwięków muzycznych. (2001). A. Rakowski (red.), AMFC, Warszawa
Sztuka słuchania. T. Rogala (red.). Warszawa 2015
 Artykuły naukowe zamieszczone w czasopismach: Journal of the Audio Engineering Society, Journal of the Acoustical Society of America, Acta Acustica, Archives of Acoustics, Materiały z Sympozjów Inżynierii i Reżyserii Dźwięku

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	120	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	
Przygotowanie się do zajęć		Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	30
Praca własna z literaturą	20	Inne	
Konsultacje			
Łączny nakład pracy w godzinach	170	Łączna liczba punktów ECTS	6

Możliwości kariery zawodowej

Ostatnia modyfikacja

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
24.02.2025	Joanna Szczepańska-Antosik	Aktualizacja karty przedmiotu